

pustné a třebas i odvolací soud rozhodnuv ve formě rozsudku, prohlásil dovolání za přípustné.

(Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv I 1634/35.)

P r v ý s o u d (p r a c o v n í s o u d) vyhověl žalobě na zaplacení 240 Kč a prohlásil současně podle § 28 zák. o prac. soudech odvolání do tohoto rozsudku za přípustné. **O d v o l a c í s o u d** ve věcech pracovních k odvolání, podanému z důvodů věcných, žalobu po ústním odvolacím jednání r o z s u d k e m zamítl, prohlásiv dovolání do rozsudku toho podle § 34 zák. o prac. soudech za přípustné.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolání.

D ů v o d y :

Jde o spor, v kterém hodnota předmětu, činíc jen 240 Kč, není vyšší než 300 Kč. Podle § 31 zák. čis. 131/31 sb. z. a n. rozhoduje odvolací soud v takových věcech o odvoláních v zasedání neveřejném ve tříčleném senátu složeném ze soudců z povolání na základě spisů s konečnou platností usnesením, tedy i tentokráte, když tu není důvodu zmatečnosti a odvolání bylo podáno z důvodů věcných, byvši prohlášeno pracovním soudem za přípustné podle prvního odstavce § 28 dotčeného zákona. Z § 31 zák. čis. 131/31 sb. z. a n. plyne, že ve sporech, ve kterých hodnota předmětu není vyšší než 300 Kč, dovolání je nepřípustné, neboť ustanovuje, že o odvolání v těchto sporech rozhoduje odvolací soud s konečnou platností a že rozhoduje o něm usnesením, kdežto dovoláním lze napadat jen rozsudky odvolacích soudů (§ 34 odst. 1. cit. zák.) Na tom nic nemění, že odvolací soud v souzené věci vydal rozhodnutí ve formě rozsudku místo usnesení, ježto soud ani tím, že použil nesprávné formy pro své rozhodnutí, nemůže založiti pro rozhodnutí odporovatelnost, když byla zákonem výslovně vyloučena. Nebylo-li zákonem ve sporech o hodnotu 300 Kč nepřevyšující dovolání vůbec přípustněno, nebylo ani odvolacímu soudu dovoleno, aby prohlásil v takovém sporu dovolání za přípustné, pročež nemá významu, že odvolací soud v souzené věci podobný výrok pojal do svého formálně vadného rozhodnutí.

Čís. 14610.

Jest nezákonností, nehleděl-li soud při stanovení odškodného podle železničního vyvlastňovacího zákona ani k převodnímu poplatku, ani k ujmě způsobené stížením hospodaření na nových nemovitostech.

(Rozh. ze dne 10. října 1935, R II 35/35.)

N i ž š í s o u d y opřely své rozhodnutí podle § 30 zák. ze dne 18. února 1878 čis. 30 ř. z. o výši náhrady za vyvlastněné pozemky o znalecký posudek, v němž nebyl vzat zřetel na převodní poplatky ani na újmu, jež vzejde vyvlastněným stíženým hospodařením na nových pozemcích a stanovily náhradu částkou 93.064 Kč.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou soudů a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí

Důvody :

Jak blíže dolíčeno v rozhodnutí čís. 13031 sb. n. s., platí v řízení o určení odškodného podle železničního vyvlastňovacího zákona ze dne 18. února 1878 čís. 30 ř. z. o přípustnosti opravných prostředků předpisy nesporného řízení. Lze proto v tomto vyvlastňovacím řízení podle § 46 (2) zákona čís. 100/31 sb. z. a nař. podati do souhlasných usnesení nižších soudů dovolací rekurs jen pro nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy nebo zmatečnost. O takový rekurs jde v tomto případě a uplatňují podle jeho vývodů stěžovatelé nezákonnost, kterou spatřují v tom, že nižší soudy určily podle § 30 zák. čís. 30/78 ř. z. odškodné, které jim má dráha za vyvlastněné nemovitosti zaplatiti, na základě znaleckého posudku, který podle jejich mínění je nedostatečný, ježto prý nepřihlíží k okolnostem, rozhodným pro určení odškodného a to k převodnímu poplatku, dále k stěhovacím nákladům a konečně k jejich nároku na náhradu za stížení hospodaření v nových nemovitostech. Podle § 365 obč. zák. a § 4. zák. čís. 30/78 ř. z. jest dráha povinna dáti stěžovatelům plnou náhradu za všecky jim vyvlastněním způsobené újmy. Jest proto uvážiti, zda okolnosti, stěžovateli uplatněné, mají vliv na stanovení této náhrady, a je-li tomu tak, zda znalci ve svém posudku k nim přihlíželi. Nepřihlíželi-li znalci k okolnostem těm, ač jsou rozhodné pro stanovení výše odškodného, a vzaly-li nižší soudy přes to jejich posudek za podklad pro určení odškodného příslušejícího stěžovatelům pro vyvlastnění jejich nemovitostí, pak ovšem by tu byla nezákonnost, jakou má na mysli § 46 (2) zák. čís. 100/31 sb. z. a n. Že k majetkovým újmám vyvlastňovaným náleží i náklady stěhovací, bylo dolíčeno v rozhodnutích čís. 7045 a 8571 sb. n. s. Znalci také ve svém posudku přihlíželi k stěhovacím nákladům stěžovatelů, takže v částce 93.064 Kč jako odškodné nižšími soudy stanovené jest již zahrnuta náhrada nákladů stěhovacích. Pokud jde o převodní poplatky, jest uvážiti, že v daném případě mělo stěžovatelům přiznané odškodné umožniti opatřiti si nemovitosti (sedlisko), nahrazující plně nemovitosti (sedlisko) jim odňaté. Je proto nezbytně jim přiznati nárok na převodní poplatky z přiznané částky, což se nestalo. Bude proto třeba výši těchto převodních poplatků dodatečně určit a o ně stěžovatelům přiznané odškodné zvýšiti. Při stanovení odškodného nebylo nižšími soudy přihlíženo k tomu, zda stěžovatelům bude možno dostati v R. sedlisko rovnocenné jejich dosavadnímu vyvlastněnému sedlisku a to pokud jde o studnu, chlěvy, stodolu, dvorek a výjezdy. Ježto soud určuje podle § 24 zák. čís. 30/78 ř. z. odškodné podle zásad nesporného řízení, bylo povinností již prvního soudu podle § 23 zák. čís. 100/31 sb. z. a nař., by z úřední moci výsledkem důvěrníků z obce R. zjistil, zda stěžovatelům bude možno nyní ovšem, když již nové nemovitosti si koupili, zda bylo možno dostati v R. sedlisko co do studně, chlívů, stodoly, dvorka a výjezdů, rovnocenné s vyvlastněným sedliskem vůbec, pokud se týče za odškodné 93.064 Kč znalci vypočtené a zjistí-li se, že to nebylo možno, bude třeba stanoviti výši újmy (škody), která stěžovatelům z toho vy-

chází, a přiznati jim výši tu jako další odškodné podle § 30 zák. čís. 30/78 ř. z. V tom, že nižší soudy při stanovení odškodného nepřihlížely ani k této újmě ani k převodnímu poplatku, nýbrž vzaly za základ určení odškodného jen znalecký posudek, který uvedené dvě okolnosti pomíjí, jest spatřovati v tomto případě nezákonnost, kterou je stíženo již řízení v první stolici.

Čís. 14611.

Pojišťovací smlouva.

Lhůta, do níž jest soudně uplatniti nárok na zaplacení první premie, je propadná.

Strany mohou umluviti, že smlouva trvá dále, i když nebyla první premie v propadné lhůtě zaplacená.

Byla-li doba splatnosti první premie smluvně odsunuta, jest počítati dobu, v níž jest uplatniti soudně nárok na zaplacení premie, ode dne nově smluvené splatnosti.

(Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv II 868/33.)

Žalující uzavřel se žalující pojišťovnou dvě pojišťovací smlouvy, jednu proti havarii, druhou proti povinnému ručení. První premie byla splatna dne 27. února 1931. Podle pojišťovacích podmínek měl býti nárok na zaplacení první premie přiveden k platnosti u soudu do 3 měsíců po její splatnosti, jinak platilo, že se ustoupilo od smlouvy. Dopisem ze dne 10. března 1931 požádal žalovaný pojišťovnu o posunutí splatnosti první premie do dne 1. května 1931, kteréžto žádosti pojišťovna vyhověla. Dopisnicí ze dne 2. července 1931 otázal se žalovaný pojišťovny, dodrží-li ujednání, které uzavřel s jejím zástupcem Ch-em. Pojišťovna dopisem ze dne 12. září 1931 odpověděla, že další poshovění povolití nemůže, načež žalovaný pojistky vrátil s dopisem ze dne 17. listopadu 1931, že pojistky ruší, poněvadž pojišťovna nemůže dodržeti podmínky, které s jejím zástupcem ujednal. Dle všeobecných pojišťovacích podmínek je k zvláštním ujednáním zapotřebí písemné formy a pojišťovna nesvolila k ujednání nevyznačenému na pojistce. Nižší soudy zamítly žalobu na zaplacení dlužných premií, podanou dne 13. ledna 1932 vyslovivše, že pojišťovací smlouvy zanikly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle všeobecných pojišťovacích podmínek musí se nárok na první prémii přivést k platnosti do 3 měsíců ode dne splatnosti u soudu, jinak má se za to, že se ustoupilo od smlouvy. Žalující soudí, že toto ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek bylo vyloučeno větou, obsaženou v žádosti žalovaného ze dne 10. března 1931 o odklad placení do 1. května 1931, jež zní doslovně takto: »Běru na vědomí, že tato Vaše pohledávka podléhá ustanovení všeobec. obč. zák.« Než k vývodům žalující nelze přisvědčiti. Citovaná věta jest nejasná a nelze v ní hledati smysl, který mu přikládá žalující, protože by byl na újmu žalovanému a odporoval by zásadě poctivých styků v obchodě (§§ 914 a 915 obč. zák.). Platí zde proto, že zažalované premie jsou první premie, že byly splatné dne 1. května 1931 a že